

***MOGUĆNOST IZGRADNJE I
USPOSTAVE PODUZETNIČKIH
ZONA U FBiH***

**Velimir KUNIĆ, ministar
Jozo BEJIĆ, tajnik/sekretar**

OPĆA IDEJA O PROCESU RAZVOJA POSLOVNIH ZONA

- EU s novom realnošću: promijenjena svjetska ekonomija
- Proces globalizacije stvara nova tržišta i nove mogućnosti širom svijeta. Također povećava konkurenciju i doprinosi strukturalnim promjenama unutar i izvan EU. (globalizacija donosi i velike probleme malim zemljama i njenim tvrtkama)
- Pozicija EU na svjetskom tržištu sve više slabi u odnosu na SAD, te Kinu i Indiju.
- Jedinstveno tržište EU jedan je od odgovora na proces globalizacije. Države članice EU svaka za sebe teško se mogu nositi s nastalim strukturnim promjenama koje donosi globalizacija na svjetskom tržištu.
- Osnovni strateški dokument EU kojim se potiče rast i zapošljavanje je Lisabonska strategija.
- Krajem IXX. i tokom XX. stoljeća naglasak je na izgradnji i razvoju poslovne infrastrukture.

OPĆA IDEJA O PROCESU RAZVOJA POSLOVNIH ZONA - 2

- Novi pristup regionalnom razvoju,
- EU je na regionalnu politiku u periodu 2000-2006. potrošila **226** mlrd dok za razdoblje 2007-2013. planira izdvojiti **336** mlrd €,
- Povećanje rasta zaposlenosti ostvarit će se i putem aktivnosti na regionalnoj razini:
 - Razvojem regionalnih i lokalnih akcijskih planova i strateških dokumenata,
 - Promoviranjem stvaranja poslovnih zona i klastera
 - Stvaranjem poduzetničke kulture
 - Širenjem suradnje između obrazovnog i poslovnog sektora

PODUZETNIČKE ZONE

Definicija

“PROSTRANO PODRUČJE, PODIJELJENO I PRIPREMLJENO TAKO DA MOŽE BITI ISTOVREMENO KORIŠTENOM OD STRANE VIŠE PREDUZEĆA, KARAKTERISTIČNO PO ZAJEDNIČKOJ INFRASTRUKTURI I BLIZINI PREDUZEĆA”

- uređeno područje u kome su smještene poduzeća-industrije sa dodatnom upravljačkom dimenzijom.
- odgovaraju nizu specifičnih potreba i zahtjeva poduzeća koja namjeravaju početi s radom.

PODJELA

Razlikujemo:

-Industrijske

-Zanatske

-Poduzetničko-zanatske

-Uslužne

-Poljoprivredne

-Turističke

-Tehnološke

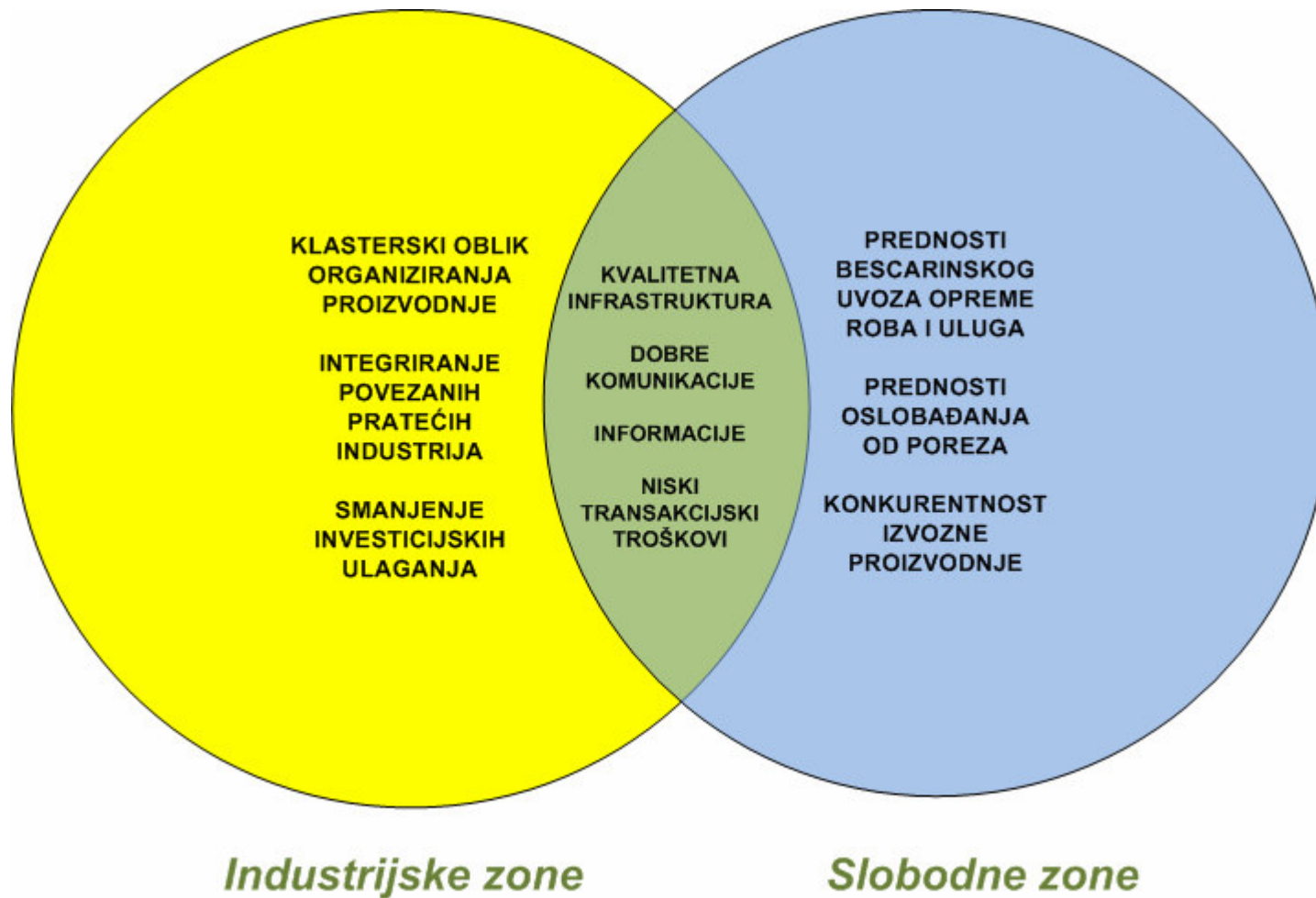
-Razvojne (centri i tehnologije)

Po veličini i namjeni(tri grupe):

- **Specijalizirane zone** (tehnološki centri, parkovi, inkubatori, centri za transfer tehnologije i zone specijalizirane za određene djelatnosti);
- **Industrijske zone** (veća područja sa velikom koncentracijom industrije, u kojima prevladavaju velika poduzeća); i
- **Poduzetničko-zanatske zone** (područja sa velikom koncentracijom, ponajprije malih poduzeća i poduzetnika).

INDUSTRIJSKE I SLOBODNE ZONE

MJESTO IZGRADNJE ZONE

- **Industrijske zone** (nastaju u perifernim područjima i predgrađima urbanih centara, lokacijski zahtjev pojedinih grana gospodarstva, kroz prometnu i drugu infrastrukturu, interesa i ciljeva pojedine industrije i firme i dosadašnjeg razvoja gospodarstva)
- **Takav izbor je diktiran nizom razloga;**
 - Visoka cijena terena u urbanim centrima
 - Nedostatak urbanog prostora za širenje industrije
 - Zastoji u prometu

PROGRAM ZA IZGRADNJU PODUZETNICKIH ZONA U FBiH

1. Cilj projekta

- Pružanje potpore poduzetnicima za lakšom izgradnjom poslovnog prostora na potpuno infrastrukturno opremljenom zemljištu,
- Osnivanje novih gospodarskih subjekata,
- Poticanje izvozne konkurentnosti i privlačenje stranih ulaganja,,
- Stvaranje preduvjeta za razvoj malog i srednjeg gospodarstva, te otvaranje novih radnih mjesta,
- Promocija direktnih investicija tehnološke politike, te partnerstva javnog i privatnog sektora,
- Davanje pogodnosti poduzetnicima i Razvoj lokalne zajednice kantona, gradova i općina.

2. Preduslovi osnivanja i razvoja poduzetnickih zona

- Zona mora biti predviđena prostorno planskim dokumentom,
- ulaganjem u osnivanju i razvoju Zone trebaju se zasnovati na objektivnim potrebama poduzetništva, (ispitivanje interesa poduzetnika sa područja općine, regije i inozemstva),
- sadašnje stanje i moguću izgradnju prometne i komunalne infrastrukture, prilagođene u projektnim rješenjima,
- uređeno pitanje vlasništva zemljišta i zemljišno-knjižnog stanja,
- utvrđivanje modela ustupanja zemljišta investitorima (u obliku koncesije ili trajna prodaja) i
- mogućnost eventualnog proširenja poduzetničkih zone i sl.

3. Financiranje osnivanja i razvoja poduzetnickih zona

Općina grad kanton i federalna institucija će kreirati plan financiranja osnivanja i razvoja zone koristeći vlastita proračunska i donatorska sredstva (Vlade kantona, Vlade FBiH te drugi izvori):

- Izrada projektnih i drugih dokumentacija za Zonu,
- Otkup zemljišta za formiranje Zone,
- Uređenje zemljišta i okoliša,
- Uređenje infrastrukture i opremanja Zone,
- Izrada promotivnih materijala za Zonu .

4. Opremljenost izgradnje poduzetnickih zona

- Energetskom infrastrukturuom (trafostanice, javna rasvjeta, električni i plinski priključci)
- Komunalnom infrastrukturuom (vodovodne i oborinske instalacije, voda i kanalizacija,priključak na vanjske instalacije)
- Prometnom infrastrukturuom (pristupne ceste i ceste u zoni) i telefonskim priključcima.

5. Korisnici i obveze korisnika

Kantoni , gradovi, općine i poduzetnici:

- Riješiti imovinsko-pravne odnose unutar zone,
- Odrediti službu, odnosno osnovati pravnu osobu koja će brinuti o izgradnji zone.

6. Kriterije za odabir sredstava potpore

Proizvodno- prerađivačkim gospodarskim aktivnostima, tehnološko razvojno inovacijskim centrima, strateškim aktivnostima poslovne podrške (logističko- distributivni centri)

- a) Za nove poduzetničke zone (odluku predstavničkog tijela o osnivanju poduzetničke zone, prostorni plan jedinice lokalne samouprave, riješeni imovinsko-pravni odnosi unutar zone, studia opravdanosti poduzetničkih zona;
- b) Za postojeće poduzetničke zone (riješiti imovinsko- pravni odnos unutar poduzetničke zone i projektnu dokumentaciju (na razini glavnog, odnosno izvedbenog projekta i ishođenje potrebne građevinske dozvole)

7. Korištenje sredstava

Doznačavaju se nosiocu razvoja poduzetničkih zona,a kontrolu istih vrši FMRPO.

UPRAVLJANJE ZONAMA

- Zone su vezane za onoga koji se brine o njihovom razvoju, s prioritetima i razlozima koji su za to vezani.
- Razvoj zona je proizvod partnerstva lokalnih uprava i privatnog sektora,
- Strategija upravljanja industrijskim zonama je različita za zone:
 - namijenjene MSP,
 - namijenjene velikim poduzećima.

KAKO ĆE ZONA FUNKCIONIRATI I KOLIKO ĆE BITI USPJEŠNA?

To ovisi o nositelju uspostave i razvoja zone

PROMOCIJA ZONE

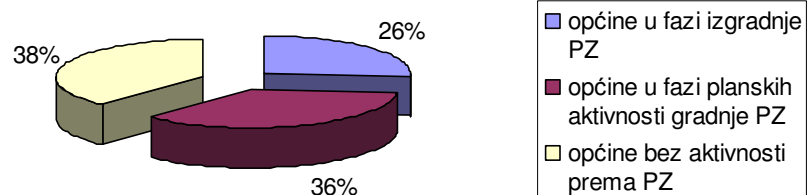
- Da bi se u određenom prostoru locirala poduzeća, neophodno je pokrenuti **aktivnosti vezane za promociju zone.**

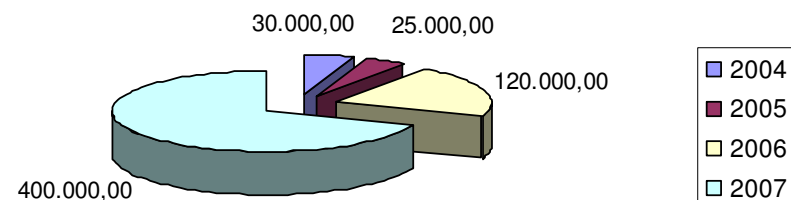
- Takva aktivnost se djelomično realizira preko stvaranja tzv **“paketa instrumenta” (Marketing plana)** koji je neophodan za promociju i popunjavanje poslovne zone.

ZONE U FBIH

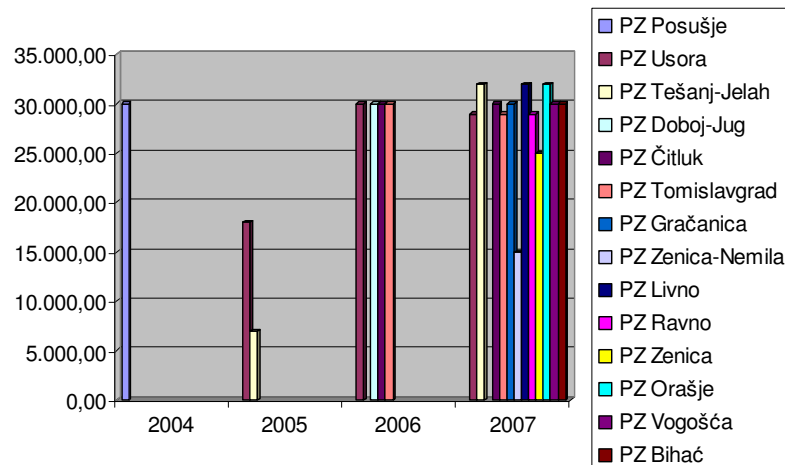
Aktivnosti općina u FBiH glede izgradnje PZ

Ukupna poticajna sredstva FMRPiO za razvoj poduzetničkih zona 2004-2007

Poticajna sredstva FMRPiO za razvoj poduzetničkih zona po pojedinim općinama 2004-2007

RASPORED PODUZETNIČKIH ZONA U FBIH

DINAMIKA IZGRADNJE I INVESTIRANJA

2010			■	■	■	■	■
2009		■	■	■	■		
2008	■						
2007	■						
	Otkup zemljišta	Projekti	Voda i odvodnja	Električna energija	Ceste i nogostupi	Plin	Javna rasvjeta

ZAHVALJUJEM NA POZORNOSTI

**Kontakt za pitanja i raspravu:
tel:00387 (36) 449-123
E-mail:tajnik@fmrpo.gov.ba**